

Nov poslovnik Sodišča

Sodišče je zaradi stalnega večanja pripada zadev, med katerimi prevladujejo predlogi za sprejetje predhodne odločbe, prilagodilo svoj poslovnik, da bi se ustrezneje upoštevale posebnosti teh zadev, in tako povečalo svojo zmožnost reševanja vseh pripadlih zadev v razumnem roku

Sodišče se želi s spremembami Poslovnika, ki bodo začele veljati 1. novembra 2012,¹ najprej **prilagoditi razvoju pripadlih zadev**. Čeprav je bil Poslovnik Sodišča doslej večkrat spremenjen, njegova zgradba od prvotnega sprejetja 4. marca 1953 ni bila bistveno spremenjena. Iz tega poslovnika je še vedno razvidna pretežnost direktnih tožb, ki jih najpogosteje vloži fizična ali pravna oseba ali država članica proti instituciji Unije, medtem ko danes dejansko za večino teh zadev, razen za tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti in nekaj posebnih kategorij ničnostnih tožb, Sodišče ni več pristojno. Leta 2012 so bili predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki so jih vložila sodišča držav članic, po številu prva kategorija zadev, predloženih Sodišču.² V novem poslovniku je to dejstvo upoštevano in tem predlogom je posvečen poseben naslov, pravila, ki jih vsebuje, pa so za posameznike in nacionalna sodišča popolnejša in jasnejša.

Drug osrednji cilj prenovitve je želja Sodišča, da se nadaljujejo prizadevanja, ki trajajo že nekaj let, da bi se ob vse večjem porastu števila sporov ohranila njegova zmožnost reševanja pripadlih zadev v razumnem roku.³ V novem poslovniku je tako določenih več ukrepov, ki naj bi **omogočili hitro in učinkovito reševanje zadev**. Med temi ukrepi je treba navesti zlasti možnost Sodišča, da sprejme odločbo, s katero omeji dolžino vlog ali pisnih stališč, ki so mu predloženi, ali olajšanje pogojev, pod katerimi Sodišče odloči z obrazloženim sklepom, zlasti kadar vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je predložilo nacionalno sodišče, ne dopušča nobenega razumnega dvoma.

Nova pravila poleg tega vsebujejo več pomembnih novosti glede ustnega dela postopka. Če Sodišče na podlagi vlog in pisnih stališč, ki so jih predložile stranke, presodi, da ima dovolj informacij, mu namreč načeloma ni treba opraviti obravnave, kar naj bi mu omogočilo, da o pripadlih zadevah odloči v krajših rokih. Poleg tega je v novem poslovniku določeno, da lahko Sodišče, kadar se opravi obravnava, stranke pozove, naj se v navedbah osredotočijo na eno ali več določenih vprašanj, ali opravi skupno obravnavo za več istovrstnih zadev z enakim predmetom. Poročilo za obravnavo pa je kot vir stroškov in zamud pri obravnavanju zadev opuščeno.

Hkrati z navedenimi cilji je namen novega poslovnika tudi **pojasnitev veljavnih pravil in praks**. Tako se jasneje razlikuje med pravili, ki veljajo za vse vrste pravnih sredstev, in pravili, ki veljajo za vsako od njih (predlogi za sprejetje predhodne odločbe, direktne tožbe, pritožbe), poleg tega pa so vsi odstavki členov novega poslovnika posebej oštevilčeni in člani naslovljeni, kar olajša njihovo

¹ [Poslovnik](#) Sodišča je bil sprejet 25. septembra 2012 in objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* 29. septembra 2012. V skladu s členom 210 tega poslovnika začne ta veljati prvi dan drugega meseca po objavi.

² Leta 2011 je bilo od vseh 688 novih zadev vloženi 423 predlogov za sprejetje predhodne odločbe. Predlogi za sprejetje predhodne odločbe tako predstavljajo več kot 60 % zadev, predloženih Sodišču.

³ Poudariti je treba, da je Sodišču kljub porastu pripada teh zadev uspelo močno zmanjšati povprečno trajanje njihove obravnave. Za ponazoritev je tako treba navesti, da je bilo leta 2011 povprečno trajanje obravnavanja predlogov za sprejetje predhodne odločbe 16,4 meseca v primerjavi z več kot 25 mesecev leta 2003.

prepoznavanje in iskanje. Na področju predhodnega odločanja je treba zlasti poudariti, da novi poslovnik vsebuje določbo o obvezni minimalni vsebini vsakega predloga za sprejetje predhodne odločbe in določbo v zvezi z anonimnostjo, kar naj bi bilo v pomoč nacionalnim sodiščem pri oblikovanju predlogov za sprejetje predhodne odločbe, hkrati pa naj bi zagotavljalo višjo raven spoštovanja zasebnosti strank v sporu o glavni stvari. Na področju pritožb je v Poslovniku iz leta 2012 jasno določena ureditev nasprotnih pritožb, ki so vložene kot odgovor na glavno pritožbo. Odslej je treba take pritožbe vložiti z ločeno vlogo, kar naj bi pozneje Sodišču olajšalo njihovo obravnavanje.

Nazadnje, s to prenovitvijo Poslovnika so **poenostavljena veljavna pravila** bodisi z odpravo nekaterih zastarelih ali nerabljenih pravil bodisi s preoblikovanjem načinov procesnega obravnavanja nekaterih zadev. Kot primer lahko navedemo poenostavitev pravil v zvezi z intervencijo držav članic in institucij Unije, določitev senata za eno leto, ki je pristojen za preverjanje odločb, in poenostavitev postopka obravnavanja predlogov za izdajo mnenj, pri čemer je odslej določeno, da v tem postopku sodeluje samo en generalni pravobranilec (in ne več vsi generalni pravobranilci Sodišča).

Nobeden od navedenih ukrepov verjetno ne more sam posebej vplivati na trend večanja števila zadev, ki so čedalje zapletenejše, ali na trajanje njihovega obravnavanja. Sodišče je kljub temu prepričano, da so ti ukrepi – ki prihajajo le nekaj tednov po sprejetju sprememb Protokola o statutu Sodišča Evropske unije, s katerimi je bila uvedena funkcija podpredsednika in razširjena sestava velikega senata na petnajst članov in ki ustrezajo odločitvi Sodišča, da z oktobrom 2012 uvede nov senat petih sodnikov in nov senat treh sodnikov – najzanesljivejše sredstvo za zagotovitev nadaljnjega izpolnjevanja njegove naloge, ki je v razumnem roku zagotavljati spoštovanje prava pri razlagi in uporabi Pogodb.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793